

Retrospectivă Jean-Luc Godard la TIFF 2023

București, 8 martie 2023. Fondator al Noului Val Francez, critic de film, teoretician și intelectual radical, regizorul **Jean-Luc Godard** (1930 – 2022) va fi celebrat la cea de-a 22-a ediția a **Festivalului Internațional de Film Transilvania**. În perioada 9-18 iunie, opt dintre cele mai apreciate filme ale sale vor putea fi vizionate în cadrul secțiunii **Close-up Jean-Luc Godard**, **organizată** cu sprijinul **Institutului Francez din România**.

Abonamentele pentru TIFF 2023 au fost puse în vânzare - <https://tiff.eventbook.ro/>

Interesul lui **Jean-Luc Godard** pentru film apare în tinerețe, când coagulează o echipă de critici entuziaști în jurul revistei **Cahiers du Cinéma**, printre care **Jacques Rivette**, **Claude Chabrol** și **François Truffaut**. În 1960 debutează cu ceea ce avea să devină un film-cult care a zguduit paradigmele existente în lumea cinematografilei. Capodoperă venerată de public și critică deopotrivă, **À bout de souffle (Cu sufletul la gură)** portretizează viața unei tinere americane din Paris (eleganta **Jean Seberg**) și povestea de iubire sortită eșecului pe care o are cu un delincvent (interpretat de un seducător **Jean-Paul Belmondo**, a cărui carieră fulminantă este lansată de acest film). Renumitul critic de film **Roger Ebert** considera primul lungmetraj al lui Godard ca fiind „cel mai influent debut de la *Citizen Kane* încoace”. Bazat pe o idee dezvoltată împreună cu **Truffaut** și **Chabrol**, **À bout de souffle** a devenit rapid pelicula emblematică a curentului **Nouvelle Vague**, revista **Sight and Sound** considerând-o „manifestul intelectual al mișcării”. Filmul a câștigat **Ursul de Argint** la **Festivalul de Film de la Berlin** și **Premiul Jean Vigo**, un semn important de recunoaștere în cinematografia franceză.

„Este un film simplu despre lucruri complicate” avea să spună Godard despre **Le Mépris (Disprețul, 1963)**, o peliculă despre conflictul dintre dragoste, artă și industria filmului. Un dramaturg aspirant se trezește prins între un producător tiranic și regizorul Fritz Lang, într-o adaptare cinematografică a *Odiseei* lui Homer. Dorința lui de a-i intra în grații producătorului, indiferent de mijloace, are urmări neașteptate, făcând-o pe soția sa (interpretată magistral de **Brigitte Bardot**) să-l privească cu tot mai mare dispreț. Inspirat de romanul lui **Alberto Moravia**, **Le Mépris** este, probabil, cel mai sfâșietor film al lui Godard, fiind marcat de un profund sentiment de melancolie și dezintegrare.

Reunind două mari staruri, **Anna Karina** - muză a regizorului și figură reprezentativă a Noului Val Francez - și **Jean-Paul Belmondo**, **Pierrot le fou (Pierrot nebunul, 1965)** este un alt exemplu sclipitor prin care Godard redefinește granițele stilistice și tehnicile narative. Pierrot renunță la constrângerile plictisitoare ale unei căsnicii nefericite și fuge din Paris împreună cu o tânără urmărită de asasini algerieni. Ceea ce pare o narațiune standard de thriller cu accente de *road movie* este, de fapt, o declarație tandră și personală despre lume, iubire neîmplinită și esența operei artistice.

Câștigător al **Ursului de Aur** la **Festivalul Internațional de Film de la Berlin** din 1965, **Alphaville** devine una dintre operele emblematică ale lui Godard. O combinație între *science-fiction* și film *noir*, povestea urmărește călătoria agentului secret Lemmy Caution (**Eddy Constantine**) prin orașul distopic Alphaville, unde emoția este o infracțiune teribilă ce atrage pedeapsa cu moartea. Reminiscent stilistic expresionismului german, filmul revizitează fațete ale existenței umane care l-au preocupat mereu pe Godard precum iubirea, arta și anxietatea în fața unei lumi absurde.

O operă radicală a cinematografilei și un punct de cotitură în cariera lui Godard, **La chinoise (1967)** adaptează liber *Demonii* lui Dostoievski într-un film politic despre un grup de cinci studenți adepți ai lui Mao, care plănuiesc o asasinare. Avându-i în rolurile principale pe **Anna Wiazemsky** - o altă colaboratoare fidelă a regizorului - și **Jean-Pierre Léaud**, filmul este rezultatul unui proces de producție complet frenetic, cu scene improvizate și autonome, asamblate ulterior la masa de montaj.

Filmul a câștigat **Premiul Juriului** la **Festivalul de Film din Veneția** și marchează renunțarea lui Godard la ideea de film narativ.

„Această satiră tăioasă de la sfârșitul anilor '60 a lui Jean-Luc Godard este una dintre marile opere anarhice ale cinematografului”; astfel începe **Criterion Collection** prezentarea filmului **Weekend** (1967), o poveste suprarealistă despre un cuplu burghez care recurge la crimă pentru a-și asigura moștenirea de la părinții soției. Realizat în același an cu **La chinoise**, **Weekend** se situează la polul opus, oferind o imagine de coșmar a unei societăți aflate în pragul colapsului. De altfel, filmul se termină cu inserturi gen „sfârșitul poveștii”, „sfârșitul cinema-ului”, care pun la îndoială însuși viitorul lui Godard ca regizor, și prezintă o viziune extrem de critică despre rolul jucat de filmul comercial și, implicit, de el, în acest curent descendent în care se afla societatea. Din fericire, decizia sa de a nu mai face filme pentru o vreme a fost întreruptă de evenimentele din 1968, care i-au dat un nou impuls pentru a crea.

Sauve qui peut (la vie) (1980) a concurat pentru **Palme d'Or** și îi are în distribuție pe **Isabelle Huppert**, **Nathalie Baye** (premiul **César pentru Cea mai bună actriță în rol secundar**) și **Jacques Dutronc**. Filmul e structurat într-un prolog, trei episoade (*Imaginarul*, *Frica* și *Comerțul*) care urmăresc cele trei personaje principale și interacțiunile acestora cu ceilalți, și un epilog care încearcă să ofere o rezoluție finală protagoniștilor. Considerat unul dintre cele mai mainstream filme ale lui Godard după o lungă perioadă de experimente *low-budget* și filme militante, **Sauve qui peut (la vie)** e profund inventiv și minunat interpretat, o simfonie despre oameni care încearcă să se obișnuiască cu viețile lor dezordonate, într-o societate în care fiecare este pe cont propriu. Filmul a înregistrat un semnificativ succes financiar și de critică în Franța, și s-a bucurat de o recepție călduroasă în SUA, beneficiind de subtitrări în limba engleză realizate de **Charles Bukowski**.

Probabil singurul film al lui Godard care s-ar putea încadra în categoria comedie, **Soigne ta droite!** (1987) îl are ca protagonist chiar pe el însuși, în rolul unui regizor căruia i se garantează finanțarea atâta timp cât reușește să termine pelicula în 24 de ore. Cu un titlu ce face referință la scurtmetrajul lui Jacques Tati **Soigne ton gauche**, filmul este o colecție de scheciuri pe un fundal de muzică rock; „un poem filmat, un ușor electroșoc, un colaj Dadaist”, după criticul **Michel Boujut**.

Angajat politic fervent, interesat de posibilitățile nelimitate ale cinemaului, experimentând constant cu forme și idei, cu o uluitoare forță intelectuală, Godard este un cineast unic a cărui influență transcende domeniul audiovizual, lucru ce l-a făcut pe criticul **Peter Bradshaw** (*The Guardian*) să considere trecerea în neființă a regizorului ca moartea ultimului mare modernist al secolului XX.

***

Ne puteți urmări pe:

tiff.ro | [Facebook](#) | [Instagram](#) | [Youtube](#) | [TikTok](#)

Filme oricând și oriunde pe teritoriul României, pe TIFF Unlimited: unlimited.tiff.ro.

***

Festivalul Internațional de Film Transilvania este organizat de Asociația pentru Promovarea Filmului Românesc și Asociația Festivalul de Film Transilvania.

Prezentat de: Banca Transilvania

Cafeaua oficială: Nespresso

Asigurător oficial: Groupama

Sponsori: LIDL, TenarisSilcotub, Cemacon, Ursus, JTI

Partener de monitorizare: mediaTRUST